

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

**Strasbourg, 15. marraskuuta 2017
(OR. en)**

**2017/0013 (COD)
LEX 1768**

**PE-CONS 40/1/17
REV 1**

**ENV 658
MI 530
CODEC 1166**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
TIETTYJEN VAARALLISTEN AINEIDEN KÄYTÖN RAJOITTAMISESTA
SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKALAITTEISSA ANNETUN
DIREKTIIVIN 2011/65/EU MUUTTAMISESTA**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
DIREKTIIVI (EU) 2017/...,**

annettu 15 päivänä marraskuuta 2017,

**tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa
annetun direktiivin 2011/65/EU muuttamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,
ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,
sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,
ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,
ovat kuulleet alueiden komiteaa,
noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä²,

¹ EUVL C 345, 13.10.2017, s. 110.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 3. lokakuuta 2017 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 23. lokakuuta 2017.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2011/65/EU¹ sisältyy pyyntö siitä, että komissio tarkastelee tarvetta muuttaa kyseisen direktiivin soveltamisalaa siihen kuuluvien sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta ja esittää tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen mahdollisista muista soveltamisalan rajoituksista näiden sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta.
- (2) Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden uusiomarkkinatoimia, joihin kuuluvat korjaus, varaosien vaihto, kunnostus, uudelleenkäyttö ja jälkiasennus, olisi helpotettava kiertotalouden edistämiseksi unionissa. Korkeatasoinen ihmisten terveyden ja ympäristön suojeleminen olisi taattava muun muassa ympäristön kannalta järkevällä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun hyödyntämisellä ja loppukäsittelyllä. Markkinatoimijoille aiheutuvaa tarpeetonta hallinnollista rasitusta olisi vältettävä. Direktiivissä 2011/65/EU säädetään, että sähkö- ja elektroniikkalaitteita, jotka jäivät Euroopan parlamentin ja neuvoston edellisen direktiivin 2002/95/EY² soveltamisalan ulkopuolelle mutta jotka eivät olisi direktiivin 2011/65/EU mukaisia, voidaan edelleen asettaa saataville markkinoilla 22 päivään heinäkuuta 2019 saakka. Kyseisen päivämäärän jälkeen vaatimustenvastaisten sähkö- ja elektroniikkalaitteiden ensimmäinen markkinoille saattaminen samoin kuin uusiomarkkinatoimet ovat kuitenkin kiellettyjä. Tällainen uusiomarkkinatoimien kieltäminen on vastoin yleisiä periaatteita, joihin tuotteisiin liittyvän lainsäädännön lähentämistä koskevat unionin toimenpiteet perustuvat, ja näin ollen se olisi poistettava.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/65/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 88).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/95/EY, annettu 27 päivänä tammikuuta 2003, tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (EUVL L 37, 13.2.2003, s. 19).

- (3) Tietyt kapean markkinasektorin tuoteryhmät olisi jätettävä direktiivin 2011/65/EU soveltamisalan ulkopuolelle, sillä niiden sisällyttäminen soveltamisalaan toisi vain vähäisiä ympäristö- tai terveyshyötyjä ja tuottaisi ratkaisemattomia ongelmia vaatimusten noudattamisessa tai markkinoiden vääristymiä, joihin ei voitaisi tehokkaasti puuttua kyseisessä direktiivissä säädetyn poikkeusmekanismin avulla.
- (4) Urkujen pillit rakennetaan tietyn tyyppisestä lyijypohjaisesta seoksesta, jolle ei toistaiseksi ole löydetty vaihtoehtoja. Useimpia pilliurkuja pidetään samassa paikassa vuosisatojen ajan, ja niiden vaihtuvuus on hyvin vähäistä. Pilliurut olisi näin ollen jätettävä direktiivin 2011/65/EU soveltamisalan ulkopuolelle, koska niiden sisällyttäminen soveltamisalaan toisi vain vähäisiä hyötyjä lyijyn korvaamisen suhteen.
- (5) Direktiiviä 2011/65/EU ei sovelleta liikkuviin työkoneisiin, joissa on mukana teholähde ja jotka on tarkoitettu yksinomaan ammattikäyttöön. Tietyn tyyppisistä liikkuvista työkoneista tuotetaan kuitenkin samalla tuotantolinjalla kahta eri versiota, jotka eroavat toisistaan vain teholähteen osalta (joko mukana oleva tai ulkoinen). Näitä versioita olisi kyseisen direktiivin nojalla kohdeltava samalla tavalla. Siksi liikkuvat työkoneet, joissa vetomoottoria käytetään ulkoisella teholla, olisi jätettävä direktiivin 2011/65/EU soveltamisalan ulkopuolelle.
- (6) Kuten direktiivin 2011/65/EU liitteessä I säädetään, kaikkien asianomaisten sähkö- ja elektroniikkalaiteluokkien osalta olisi määriteltävä selkeästi niiden poikkeusten edellytykset, joita sovelletaan sähkö- ja elektroniikkalaitteista talteen otettaviin uudelleen käytettäviin varaosiin. Koska vastaavasti tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamista koskevien poikkeusten kesto olisi oltava rajoitettu, voimassa olevien poikkeusten enimmäisvoimassaoloaika olisi myös määriteltävä selkeästi kaikkien asianomaisten sähkö- ja elektroniikkalaiteluokkien, mukaan lukien luokka 11, osalta.

- (7) Kun hakemus poikkeuksen uusimiseksi on toimitettu, komission edellytetään tekevän siitä päätöksen viimeistään kuusi kuukautta ennen voimassa olevan poikkeuksen voimassaolon päättymistä, jolleivät erityiset olosuhteet edellytä eri määräaika. Komissiolle ei ole asetettu määräaika päätöksen tekemiselle uusia poikkeuksia koskevista hakemuksista. Euroopan parlamentille ja neuvostolle 18 päivänä huhtikuuta 2016 annetun komission kertomuksen mukaan, joka koskee direktiivin 2011/65/EU nojalla komissiolle siirretyn delegoitujen säädösten antamisvallan käyttämistä, kyseinen määräaika on osoittautunut käytännössä mahdottomaksi, koska poikkeuksen uusimista koskevan hakemuksen arvioinnissa on tarpeen noudattaa useita pakollisia menettelyvaiheita. Määräaika ei tuo lisäarvoa nykyiseen uusimishakemusten arviointimenettelyyn, mutta se aiheuttaa epäkäytännöllisyytensä takia epävarmuutta yrityksille ja muille sidosryhmille. Toisaalta liiketoiminnan jatkuvuus on turvattu, koska markkinatoimijat voivat luottaa siihen, että olemassa oleva poikkeus pysyy voimassa uusimishakemusta koskevan päätöksen tekemiseen asti. Sen vuoksi määräaika koskeva säännös olisi poistettava. Komission olisi kuitenkin pian hakemuksen vastaanottamisen jälkeen ilmoitettava hakijalle, jäsenvaltioille ja Euroopan parlamentille aikataulu, jossa se tekee päätöksensä hakemuksesta. Komission viimeistään 22 päivänä heinäkuuta 2021 suorittaman direktiivin 2011/65/EU yleisen uudelleentarkastelun yhteydessä olisi lisäksi asetettava poikkeuksen uusimishakemusta koskevalle komission päätökselle realistinen määräaika, jonka olisi oltava ennen kyseisen poikkeuksen voimassaolon päättymistä.

- (8) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, joita ovat ihmisten terveyden suojelu sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun ympäristön kannalta järkevä hyödyntäminen ja loppukäsittely rajoittamalla sähkö- ja elektroniikkalaitteissa olevien vaarallisten aineiden käyttöä, koska jäsenvaltioiden hyväksymien lakien ja hallinnollisten toimenpiteiden erot saattavat luoda kaupan esteitä ja vääristää kilpailua unionissa sekä vaikuttaa näin ollen suoraan sisämarkkinoihin, vaan ne voidaan ongelman laajuuden ja sen jätteen hyödyntämistä ja loppukäsittelyä koskevaan muuhun unionin lainsäädäntöön ja yhteiseen etuun liittyviin aloihin, kuten ihmisten terveyden suojeluun, kohdistuvien vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivi 2011/65/EU seuraavasti:

1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

- a) poistetaan 2 kohta;
- b) lisätään 4 kohtaan alakohta seuraavasti:
 - ”k) pilliurkuihin.”

2) Korvataan 3 artiklan 28 alakohta seuraavasti:

”28) ’yksinomaan ammattikäyttöön tarkoitetuilla liikkuvilla työkoneilla’ tarkoitetaan koneita, joissa on mukana teholähde tai joissa on vetomoottori, jota käytetään ulkoisella teholähteellä, ja joiden toiminta edellyttää joko liikkuvuutta tai jatkuvaa tai lähes jatkuvaa liikkumista usean määrätyn paikan välillä työn kuluessa ja jotka on tarkoitettu yksinomaan ammattikäyttöön.”

3) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan 22 päivästä heinäkuuta 2014 alkaen markkinoille saatettaviin lääkinnällisiin laitteisiin ja tarkkailu- ja valvontalaitteisiin, 22 päivästä heinäkuuta 2016 alkaen markkinoille saatettaviin in vitro -diagnostiikkaan tarkoitettuihin lääkinnällisiin laitteisiin, 22 päivästä heinäkuuta 2017 alkaen markkinoille saatettaviin teollisuuden tarkkailu- ja valvontalaitteisiin ja 22 päivästä heinäkuuta 2019 alkaen markkinoille saatettaviin kaikkiin muihin sähkö- ja elektroniikkalaitteisiin, jotka eivät kuuluneet direktiivin 2002/95/EY soveltamisalaan.”

b) lisätään 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

”e a) ennen 22 päivää heinäkuuta 2019 markkinoille saatettavat kaikki muut sähkö- ja elektroniikkalaitteet, jotka eivät kuuluneet direktiivin 2002/95/EY soveltamisalaan;”

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Edellyttäen, että uudelleenkäyttö tapahtuu tarkastettavissa olevassa yritysten välisessä suljetussa palautusjärjestelmässä ja varaosien uudelleenkäytöstä ilmoitetaan kuluttajille, 1 kohtaa ei sovelleta uudelleen käytettäviin varaosiin:

a) jotka on otettu talteen ennen 1 päivää heinäkuuta 2006 markkinoille saatetuista sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja joita käytetään ennen 1 päivää heinäkuuta 2016 markkinoille saatetuissa sähkö- ja elektroniikkalaitteissa;

b) jotka on otettu talteen ennen 22 päivää heinäkuuta 2014 markkinoille saatetuista lääkinnällisistä laitteista sekä tarkkailu- ja valvontalaitteista ja joita käytetään ennen 22 päivää heinäkuuta 2024 markkinoille saatettavissa sähkö- ja elektroniikkalaitteissa;

- c) jotka on otettu talteen ennen 22 päivää heinäkuuta 2016 markkinoille saatetuista in vitro -diagnostiikkaan tarkoitetuista lääkinnällisistä laitteista ja joita käytetään ennen 22 päivää heinäkuuta 2026 markkinoille saatettavissa sähkö- ja elektroniikkalaitteissa;
- d) jotka on otettu talteen ennen 22 päivää heinäkuuta 2017 markkinoille saatetuista teollisuuden tarkkailu- ja valvontalaitteista ja joita käytetään ennen 22 päivää heinäkuuta 2027 markkinoille saatettavissa sähkö- ja elektroniikkalaitteissa;
- e) jotka on otettu talteen ennen 22 päivää heinäkuuta 2019 markkinoille saatetuista, direktiivin 2002/95/EY soveltamisalan ulkopuolella olleista kaikista muista sähkö- ja elektroniikkalaitteista ja joita käytetään ennen 22 päivää heinäkuuta 2029 markkinoille saatettavissa sähkö- ja elektroniikkalaitteissa.”

4) Muutetaan 5 artikla seuraavasti:

- a) korvataan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

”Jollei lyhyempää määräaika ole asetettu, liitteessä III, sellaisena kuin se on voimassa 21 päivänä heinäkuuta 2011, lueteltujen poikkeusten voimassaoloaika, joka voidaan uusida, on enintään

- a) viisi vuotta 21 päivästä heinäkuuta 2011, kun kyseessä ovat liitteessä I olevat luokat 1–7 ja 10;
- b) seitsemän vuotta 4 artiklan 3 kohdassa säädetyistä asianomaisista päivämääristä, kun kyseessä ovat liitteessä I olevat luokat 8 ja 9; ja
- c) viisi vuotta 22 päivästä heinäkuuta 2019, kun kyseessä on liitteessä I oleva luokka 11.”

b) lisätään 4 kohtaan alakohta seuraavasti:

”b a) ilmoittaa yhden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta hakijalle, jäsenvaltioille ja Euroopan parlamentille aikataulun, jossa se tekee hakemusta koskevan päätöksensä;”

c) poistetaan 5 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen virke.

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [18 kuukautta tämän direktiivin voimaantulosta mutta viimeistään 21 päivänä heinäkuuta 2019]. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa ... päivänä ...kuuta

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja